

Deloitte: EU bojuje s odlesňováním. Nová evropská legislativa se blíží a dotkne se i nečekaných odvětví. 9 z 10 dotčených firem ale ani nezačalo s přípravami

9.9.2024 - | Deloitte Advisory

Už od prosince se budou muset firmy připravit na nové nařízení EU týkající se deforestace (EUDR), které má za cíl snížit podíl Evropské unie na globálním odlesňování. Toto nařízení ovlivní široké spektrum odvětví a přinese vysokou administrativní zátěž. Deloitte upozorňuje, že české firmy nejsou na tyto změny dostatečně připraveny, a mnohé z nich ani nejsou informovány o jeho dopadech. Nařízení se nevztahuje pouze na obchodníky se dřevem, ale i na všechny, kdo distribuují, importují a exportují zboží jako kávu, kakao, produkty ze skotu, pneumatiky nebo papír, tedy i na nakladatelství a mediální domy či třeba obchodní řetězce. V případě nedodržení hrozí firmám přísné sankce.

Nová evropská legislativa si klade za cíl snížit příspěvek EU k celosvětovému odlesňování a znehodnocování lesů. Nařízení se dotkne velkého množství podniků všech velikostí. Velké a střední podniky budou muset plnit požadavky EUDR od 30. prosince 2024, tedy za pouhých 6 měsíců. Malé firmy a mikropodniky budou ve vztahu k většině povinností následovat od 30. června 2025.

EUDR bude mít dopad na všechny fyzické a právnické osoby, které na unijní trh importují dotčené zboží nebo je naopak z Unie exportují a týká se také těch, kteří s dotčenými produkty obchodují. Bude dopadat na potravinový průmysl, zde se nařízení týká produktů ze skotu (maso, konzervy, ale také kůže), sóje, kávy, kakaa či palmového oleje. Na novou legislativu se musí připravit i společnosti využívající k výrobě dotčených produktů přírodní kaučuk a samozřejmě i ty, které obchodují s dřevem, papírem a výrobky z něj (knihy, časopisy, letáky, tašky, krabice, brčka atd). Nařízení se tak dotkne i subjektů, mezi kterými jsou například i nakladatelství, automobiloví subdodavatelé či pražírny kávy.

V první fázi přípravy na plnění požadavků nové evropské legislativy je třeba ve firmách analyzovat produkty a určit, zda se nařízení na podnik vztahuje, případně na které konkrétní produkty z portfolia bude dopadat. A také je potřeba zmapovat dodavatelský řetězec společnosti a identifikovat režim povinností, které se na ni budou vztahovat. Na základě toho je nutné doplnit smluvní ujednání s obchodními partnery o odpovídající závazky s cílem zajistit jejich soulad s požadavky nařízení. Následně je klíčové navržení a implementace systému náležité péče (due diligence system), spolu s včasným a řádným reportingem prostřednictvím nového systému EU Komise. Firmy tedy čelí komplexním výzvám s dopadem na jejich každodenní chod i budoucí obchodní rozhodnutí.

Některé společnosti, pro které je odlesňování zásadním tématem, již ale s identifikací klíčových prvků nezačínají až nyní a implementaci tak pro ně bude o něco snadnější.

České firmy nejsou dostatečně informované

Dle expertů Deloitte většina dotčených firem o nařízení, které budou muset dodržovat, doposud nic

netuší. „*Troufám si říct, že většina trhu o této regulaci neví, protože ze strany dotyčných úřadů a orgánů momentálně neprobíhá žádná osvěta. To má za následek, že velká část z těch firem, na které regulace dopadá, vůbec netuší, co se na ně žene,*“ dodává Colette Sladká z Deloitte Legal. Mezi požadavky této regulace patří zavedení systému náležité péče, aby bylo zajištěno, že u uvedených komodit a výrobků jsou splněna a prokázána konkrétní kritéria, včetně toho, že nepřispívají k odlesňování, dodržují příslušné právní předpisy země produkce a mají prohlášení o náležité péči. Problematika odlesňování se neřeší jen na půdě Evropské unie. Některé země (např. mimo jiné USA, UK, Čína) již mají nebo vytvářejí specifické zákony týkající se odlesňování, ale v menším rozsahu než evropské nařízení.

Za porušení hrozí přísné sankce

Porušení regulace může mít pro firmy dalekosáhlé důsledky. Hrozí například pokuty až do výše 4 % celkového ročního obratu, konfiskace výnosů a příslušných produktů, dočasný zákaz uvádění nebo dodávání na trh či vývozu dotčených komodit. To vše může vést k narušení dodavatelských řetězců, ztrátě důvěry obchodních partnerů a v krajních případech až k likvidačním dopadům na postižené firmy.

Poznámka pro editory: Data společnosti Deloitte zobrazují odpovědi 50 společností působících v České republice, kterých se EUDR bude týkat.

<https://www2.deloitte.com/cz/cs/pages/press/articles/deloitte-eu-bojuje-s-odlesnovanim-nova-evropska-legislativa-se-blizi-a-dotkne-se-i-necekanych-odvetvi.html>